

BÁCSKAI NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

AZ ORSZÁGOS KERESZTÉNYSZOCIÁLIS SZÖVETSÉG BÁCSMEGYEI HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva negyedévre . . . 1 kor. 80 fill.
Vidéken postán küldve negyedévre . . . 3 kor. 60 fill.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. VERÉB GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Szabadka, IV., Hákóesi-utca 20. sz. Telefonszám: 300.

Kéziratok nem adatkak vissza.

Hirdetések Árszabály szerint.

A vasárnapi munkaszünet.

Örömmel hirdették, hogy a vasárnapi munkaszünetről szóló törvénytervezet nemsokára életbelép. Mi mindenek előtt ezen törvényterkölesi hatásaiban tekintettük, mert benne az ünnep megszentelését láttuk, de tekintettük szociális szempontból is s így is örömmel üdvözlöttük. A munkaerőnek adott pihenésben a munkaerő helyes kimélését, a pihenés jogának elismerését láttuk. Még sok szempontból bírálhatnánk a törvény behozatalának szükségességét.

Lehetetlen azonban egyik intézkedését szó nélkül hagynunk. Eddig ugyanis egy még Baross Gábor által kiadott miniszteri rendelet értelmében a 20000-nél több lakossal bíró városokban a vasárnapi elárúsítás június és július hónapokban tíz órára korlátozható.

Mit tesz az új tervezet? Ezen rendeletet hatályon kívül helyezi és kimondja, miszerint Budapest kivételével mindenütt 6 órától 12 óráig végezhető a kereskedelmi árusítás.

Ez pedig a kereskedőkre, különösen a kereskedelmi alkalmazottakra nézve határozottan visszaesést jelent és bármiképpen iparkodik is az előadói tervezet ezen visszaesést indokolni, indokolásával senkit meg nem nyugtathat.

Mindenekelőtt is újra szembeállítja a kereskedelmi alkalmazottakat a munkaadókkal. Mint minden foglalkozási ágban, úgy a kereskedőknél is a vasárnapi teljes munkaszünetért vívták munkaadó és alkalmazottak a harcot. Nagy nehezen megegyezések jöttek létre. Ha ezen megegyezéseket az új törvény illuzoriusokká teszi, sokkal inkább kiélesíti a helyzetet, mint az a múltban volt. A kereskedelmi osztály békéjének érdekében sem pártolható tehát az előadói javaslat ezen intézkedése, mely a vasárnapi munkaszünet alól teljesen szükségtelenül tesz kivételeket.

Bármiképpen erősködjenek is kereskedői egyesületek, meg a törvénytervezet ezen visszaesés mellett, érveik elfogadhatatlanok. Tekintsük érvüket. A tervezet indokolása a következő:

Altalánosan ismert tény, hogy a vidéki üzleti forgalom igen jelentékeny, mondhatni tulnyomó része vasárnap bonyolódik le. A köznapokon mezei munkával elfoglalt vidéki kis-

gazdák, gazdasági munkások, rá vannak utalva, hogy vasárnap teljesítsék bevásárlásaikat, mert köznapokon a forgalmi gépontoktól távol végzik munkájukat és bevásárlásaikat csak munkájuk abbanhagyásával teljesíthetik. Az érvényben lévő rendelet szerint a bevásárlások csak délelőtt tíz óráig teljesíthetők, ez az idő azonban a legtöbb helyen elégtelen.

Ezen indokolás tarthatatlan. A szóban forgó kisgazdák és munkások ugyanis a mezei munkaidőben épen nem szerzik be semmiféle szükségleteiket sem. Ezt a munka megszűntével teszik leginkább vásárok alkalmával s csak kivételesen, a legnagyobb szükség esetén a munkaidő tartama alatt. Hiába erősködik az előadói tervezet, ezt a közismert igazságot meg nem cáfolhatja. Mire való tehát ezen igazsággal szemben a visszaesés, a kereskedő munkaadók és alkalmazottak között a megszűnőfélben lévő ellentéteknek újabb kiélesítése hamis érvek alapján?

Vannak háziszükségletek, például élelmiszer, melyeket igaz, munkaidőben is beszereznek. Amde nagyon jól tudhatja a kereskedelmi kormány, hogy ezen dolgokat már az egész országban mindenütt, még az alig néhány lakossal bíró községekben is beszerezhetik és mindig ott is szerzik be. Ezekért tehát hasztalanul erőszakolja a visszaesést.

Ruházati, berendezési, felszerelési árucikkeket munkaidőben bizony nem vesznek falusiak a városban, bármily közel essék is lakóhelyükhöz a város. Ezzel ellenkezőt csak az állíthat, akik vidéki viszonyainkat nem ismerik s mégis rosszmájúságukban hamis okoskodással törnek a vasárnap megszentelése ellen.

Ezen letagadhatatlan igazságok remélni engedik, hogy a vasárnapi munkaszünetről szóló törvénytervezet ezen része nem emelkedik törvényerőre. A kereskedelmi alkalmazottak, de több helyen már maguk a kereskedők is hangoztatják annak a szükségességét, hogy a tervezet ezen javaslata ellen állást foglaljanak és feliratban kérjék a kormányt és a törvényhozást, ezen visszaesés meggátlásáért annál is inkább, mert amint néhány szóval kifejtettük, a munkaszünet megrövidítésének megindokolásul felhozott tények csak előadói tények, nem pedig valóságok. Bizonyos

érdek körök hitethették csak el a kormányt, hogy úgy állnak a dolgok, amint az előadói javaslat mondja. Ebből azonban csak azt a sajnálatra méltó tényt állapíthatjuk meg, hogy a kereskedelemügyi kormányzat egyes közegei még csak a legáltalánosabban divó magyarországi népszokásokat sem ismerik. Hogyan akarnak akkor a népre vonatkozólag jó törvényhozási alkotásokat létesíteni? De mintha — kereskedelemről lévén szó, — nem is a nép érdeke, mint inkább egyes érdekkörök érdeke lenne az iránytadó?

A cipész szaktanfolyam záróvizsgálója.

Csütörtökön, István- király napján délelőtt volt az első öthetes cipézmestertanfolyamnak záróvizsgálója a községi elemnépiskola dísztermében. Ezt a tanfolyamot eredetileg a szabadkai általános ipartestület szervezte; de időközben a budapesti technológiai iparmúzeum igazgatósága — a kereskedelmi miniszter rendeletéből kifolyólag — állami költségen saját felügyelete alatt rendezte. A tanfolyam Mezőnerics Ferenc felügyelő igazgató gondos igazgatása alatt állott; az előadói tisztelet Tóth Lajos szaktanító látta el. A technológia részéről Kraszófi János szakellenőr volt a vizsgálatra kirendelve. Hallgatói kizárólag szabadkai cipézmesterek voltak. A tanfolyamra beiratkozott 21; időközben családi és üzleti körülmények miatt visszalépett 6; vizsgára jelentkezett 16; ebből kiváló osztályzatot nyert 8, megfelelőnek találtatott 8 és így már a statisztikai eredmény is a lehető legjobb volt.

A technológiai iparmúzeum vizsgabiztos, Kraszófi János ellenőr a délelőtti gyorsvonattal jött Budapestről. Mire a terembe érkezett, akkor már ott volt Dr. Vojnics Ferenc városi kulturatanácsos, Szabadka szabad kir. város tanácsának képviselője, Majland György alelnök, Németh Simon jegyző, Arnold Pál és Gstalter Mátyás számvevők, Bihari Jakab, Mihályovics Antal, Karlovicz Ferenc, Molnár István, Muics István, előjárók, mint az ipartestület kiküldöttei Kladek Mihály igazgató tanító, Sztantics Balázs tanító, Wilhelm János a cipész-szakosztály elnökének vezetése alatt: Thurzó Pál, Nagy Ferenc, Pressburger Márk és Pendrics György mint a cipész-szakosztály kiküldöttei és számtalan érdeklődő iparos.

Kraszófi Jánost a terembeleptekor Sörös Pál cipézmester üdvözölte a hallgatók nevében; majd a kölesönös bemutatkozás után Mezőnerics Ferenc üdvözölte a technológia kiküldött vizsgáló biztosát és szép szavakban vázolta a mestertanfolyam fontosságát. Megköszönte Szabadka város tanácsának aldozatosságát, üdvözölte a tanács képviselőjét, valamint az általános ipartestület vezetőségét, amely agilis működésével segített tette alá hozni ezt a tanfolyamot.

Ezek után felkérte a szakellenőrt a vizsgálatok megejtésére.

Krazsóf János mindenekelőtt örömeinek adott kifejezést a fölött, hogy Szabadka városában ily szép érdeklődést tapasztalhat, ami annak a csálhatatlan jele, hogy a továbbképzés fontosságát ma már szerte a hazában mindenki felismeri és tudja, hogy ez az egyedüli út, a mely az iparosságot a boldogulás révébe vezeti. O már előre is tudja, mert hiszen erről alkalma volt a közelmúltban is meggyőződni, hogy ha megtartják a hallgatók azt a tudásukat, melyet a szaktanító gondos előadásából merithettek, akkor hasznukra is tudják majd fordítani a szerzet tapasztalatokat.

Mindenekelőtt a szakrajzok, minták és kaptafák képezték a vizsgálat tárgyát, miközben a szakellenőr érdekes és mindenkit meglepő szép magyarázatok kíséretében ismertette a technológia által bevezetett rendszer fontosságát úgy az iparos, mint a megrendelő szempontjából és már ezen vizsgálat alkalmával is örömet fejezte ki a nem remélt szép eredmény fölött. Nemcsak a laikusok, hanem még a szakemberek is bámulatuknak adtak kifejezést a fölött, hogy azt a rengeteg anyagot miként lehetett aránylag ily rövid idő alatt és ilyen szép eredmény-nyel feldolgozni.

A rajzok, minták, kaptafák és felsőrészek vizsgálata után következett a feladatok kidolgozása, különféle számításokkal és rajzokkal. Ez is igen szépen sikerült, úgy, hogy a szakellenőr már a hallgatók előtt is oda nyilatkozott, hogy felterjesztendő jelentésében jelezni fogja, hogy a tanfolyamra fordított áldozatok nem veszték kárba. A vizsgálat befejezése után a szakellenőr szívére kötötte a hallgatóknak, hogy ne térjenek el a gyakorlati életben soha egy hajszálnyira sem attól, a mire őket a szaktanító oktatta; mert csak az a helyes és csak akkor szerezhetnek maguknak öreg napjakra egy kis tőkét, ha a technológia által felismert és jónak talált rendszer szerint fognak tovább munkálkodni.

Végül Meznerics Ferenc igazgató a tőle megszokott ékesszóval kérte a hallgatókat, hogy terjesszék szaktársaik körében a továbbképzés eszményét, mert előterjesztésére máris ígéretet nyert arra, hogy a jövő év január és február havában egy újabb mestertanfolyamot fog a kereskedelmi kormány engedélyezni.

A bizonyítványok kiosztása után a tanulságos zárvizsgálatok ezzel befejezést nyertek.

Részünkről sem mulaszthatjuk el, hogy elismeréssel ne adózzunk az összes illetékes közreműködő faktoroknak; mert valóban hazafias, derék munkát végeztek. Csak így tovább és nemsokára eljövend az az idő, a midőn vámsorompó nélkül is felállítják iparosaink az önálló vámterületet, mert minden fogyasztó külömb cikket kaphat a hazai iparosok kezéből, mint bármely más külföldi potentatoktól.

Az iparosok bizalmiférjai.

Az adókievítő bizottságnál működő, pénzügyigazgatósági kiküldött ma nagyon is nagy hivatalos eréllyel tiltakozik az ellen, hogy az iparosok bizalmiférjai neki, vagy az adókievítő bizottságnak akadékoskodjanak. Abban, hogy akadékoskodják az adókievítő bizottságnak munkája közben bárki is, igaz van a pénzügyigazgatóság kiküldöttjének. Amde nyilatkozatára mégis volna egy-két tiszteletteljes megjegyzésünk.

Az iparosok bizalmiférjait Szabadka szab. kir. város polgármestere nevezte ki, s ezek így, mint Szabadka adózó iparosainak érdekeit ismerő férfiak Szabadka szab. kir. városának összakossága nevében jelennek meg az adókievítő bizottság előtt, s épen ezért még a pénzügyigazgatóság kiküldöttje részéről is valamivel nagyobb figyelmet igényelhetnek, nem pedig olyant, mint az egyik helyi lapban megjelent nagyerejű nyilatkozatban megnyilvánul.

Bárha ezen bizalmiférjai ellen is, de még közvetve a kiküldött polgármester ellen is irányuló nyilatkozat, mintegy szatiraképen,

épen a félhivatalosban jelenik meg, még ezen körülmény sem akadályozhat meg senkit abban, hogy a következőket jegyezhesse meg.

Az adókievítő bizottság, meg a pénzügyigazgatósági kiküldött persze a törvény védelme alatt működik. Erre nem is igen kellett volna a pénzügyigazgatóság kiküldöttének hivatkozni. Azok a polgármester által kiküldött bizalmiférjai ezt bizonyára csak úgy tudják, mint a nyilatkozó ur. Amde valamivel talán még többet is tudnak, valami méltányosságot is ismernek, ami a törvény szelleme, melyet pedig az előadó urnak jobban kellene ismernie épen, mert a törvény szelleme.

Az adókievítő bizottságban nincsenek szakemberek, akik az iparosok viszonyait úgy ismernék, mint a polgármester által kiküldött szakiparosok. Ezek adhatnak legalaposabb felvilágosítást, mert hiszen jól tudják ám azt ők is, hogy parancsot nem osztogathatnak. Kár is épen ezért törvényekre hivatkozva úgy nyilatkozni, hogy az akadékoskodást ők bánnák meg, nem pedig az előadó ur.

A törvény szelleme kívánja meg tehát, hogy a polgármester által kiküldött ezen szakemberek véleményét hallgassa meg az adókievítő bizottság. Figyelembe veszik-e a véleményt az adókievítésnél, ez természetesen az adókievítő bizottság joga, amely jogot bizonyára sem a szakférfiak nem vonnak és nem vontak kétségbe, de a polgármester sem akkor, amikor őket bizalmi férfiaknak, az adózók jól és a törvény szellemének értelmében felfogott érdekében ki-nevezte.

Ebből a szempontból kellett volna az előadó urnak felfognia azokat a kis ártatlan, inkább figyelmeztető természetű közlemény-ményeket, s akkor talán nem ült volna a törvény paripájára, s nem paripahátról beszélt volna, hanem a törvény szellemének, a méltányosságnak szerény, de biztos mankóján gyalogszerrel haladt volna az államfentartó adózók érdekeinek közepette.

HIREK.

Tájékoztató.

Augusztus 23. A Katholikus Legényegylet műkedvelői előadással egybekötött táncvigalma saját dísztermében.

Augusztus 23. A függetlenségi kör rendkívüli közgyűlése, délelőtt 10 órakor.

— **Szent-István napja Szabadkán.** Szokott redben és sikerrel ülték meg Szabadka társadalmi körei a nemzeti ünnepet: Szent-István napját. Előestéjén a Pucska Kaszinó s a Petőfi Asztaltársaság ünnepelt az nap pedig a Függetlenségi kör s a Gazda kör. Legnagyobb látogatottságnak örvendett a Petőfi Asztaltársaság jótékonycélu táncestélye s a Függetlenségi kör társasvacsorája. A fiatal Petőfi asztaltársaság helyiségei s udvara tömve voltak közönséggel, a Függetlenségi kör meg az ő szokott 500 egynéhány látogatójával alig fért el a saját tágas udvarán. Kár, hogy a katolikus körök legalább az ünnep nyolcada alatt nem áldoznak Szent-István szellemének. A Pucska kaszinóban dr. Matievics István ügyvéd méltatta Szent-István halhatatlan érdemeit, a Gazdakörben dr. Lipozenesics Lázár Szent-Istvánt, mint honalapító s bölcs államférfiut dicsőítette. A Függetlenségi körben pedig Mészáros Béla Szent-István államalkotó szelleme s a függetlenségi eszme között vont párhuzamban azt az elvitázhatatlan igazságot domborította ki, hogy csak akkor haladhatunk előre a kulturális s a gazdasági téren, ha Szent-István szellemében keressük hazánk függetlenségét.

— **Védnökség.** Dr. Vározy Gyula kalocsai érsek a Zomborban megalakult „Alkohol Ellenes Szövetség” védnökségét — a szövetség elnökéhez intézett folyó hó 17-én kelt leiratában — elfogadta és a megalakulás feletti örömeinek adott kifejezést.

— **Városi közgyűlés.** Mint már említettük, a városi közgyűlés e hó 27-én lesz. E közgyűlésen tárgyalják az 1907 évi zárszámadást, Kovács János vasuti engedélyét.

— **Adókievítés.** A szabadkai adókievítő bizottság tárgyalásainak folytatólagos sorrendje a következő:

22-dike: cipész, eszmadia, cukrász, cselédszerző, cséplőgépes;

24 dike: cséplőgépes, cserepes, diszitó, divatárus;

25 dike: dohánytőzsdés, drogéria, ecetgyáros, edénykereskedő, icés, elárusító, élesztőkereskedő, élelmező, építővállalkozó.

— **Miniszteri biztos.** A királyhalmi erdőőri iskola vizsgálatához a miniszter Kalivoda Andor, szabadkai erdőmestert nevezte ki miniszteri biztosnak.

— **Allami kedvezmények egy bácskai gyárnak.** A kereskedelemügyi miniszter a pénzügyminiszter hozzájárulásával a törvényben meghatározott állami kedvezményeket Fejes és Nagy kulai cégnek Kulán létesített gyapjufonó, szövő és kikészítő gyártelepének az 1907. évi június 15. napjától számítandó tíz évre engedélyezte. Már többször megemlékeztünk lapunkban ezen gyárról, amelyet 30 egyszerű polgármember létesített. Fernbach Károly főispán lelkesedéssel karolta fel a gyár ügyét. Az állami kedvezmények megadása is az ő fáradhatatlan utánjárásuknak tulajdotható. Szakemberek állítása szerint a gyár produktumai a külföldi gyártmányokkal a versenyt nemcsak hogy felvehetik, de azokat sok tekintetben felül is mulják.

— **Zenta baja.** Megirtuk, hogy Zenta nagyon elégedetlen, mert a kormány elhanyagolja a partvédelmi munkálatokat. Legutóbbi közgyűlésen egyhangulag elhatározták, hogy felkérlik a főispánt, járjon el a várossal közösen ezen ügyben a kormánynál, hogy a város érdekei megvédessenek.

— **Mi kell a Jakaboknak.** Megfelel rá a Népszamara. Hetek, sőt hónapok óta különféle változatokban olvashatják a Jakabok bolondjai a főjakabok szívének leghőbb óhaját. Munkások! Elvtársak! Ne feledkeztek meg a párt választási alapjáról! Majd: Elvtársak! Ha nem lesz erős választási alapunk, akkor a népszípolozók régi erejükkel vonulnak majd az új parlamentbe. Szóval, a Jakaboknak három dolog kell, először: pénz, másodsor: pénz, harmadsor: pénz! Honnan? Hát a szegény munkások veritékét keresett filléreiből. Ez kell a Jakaboknak.

— **Furcsa bizottsági tagság.** A Zentán megjelenő Osszetartásból vesszük át a következőket: Mért, mért nem, a zentai közgyűlés Fendrik Ferencet megfosztotta bizottsági tagságától. Természetes, hogy a vármegye törvényhatósága e határozatot nem hagyta jóvá. Zenta azonban nem enged. A vármegyei törvényhatósági bizottsági határozatot tudomásul vette ugyan Zenta közgyűlése, de elhatározta azt is, hogy nevezett bizottsági tagot a közgyűlésre nem hívja meg. Most tehát bizottsági tag is, nem is. Előfordulhat azonban az, hogy egyenlő szavazatoknál Fendrik szavazata dönthet el az ügyet. Mi lesz az ilyen határozatokkal, ha felebbezi meg Fendrik, ha nem?

— **Elviszik a legények elejét.** A hadügyminiszter elrendelte, hogy a most őszen bevonuló katonáknak csak október 6-án kell bevonulniok. Az egyéves önkéntesek azonban már október 1-én tartoznak ezredeikhez bevonulni.

— **Műkedvelő előadás.** A paripási ifjuság augusztus hó 23-án a kaszinó össees helyiségeiben műkedvelő előadással egybekötött táncmulatságot rendez. Színre kerül Gyimesi vadvirág, népszínmű Géczy Istvántól, 3 felvonásban.

— **Pályázat.** A zombori katolikus legényegyesület pályázatot hirdet a lemondás folytán megüresedett vendéglős-gondnoki állásra. A feltételek megtudhatók az egyesület elnökénél és pénztárnokánál. Az állás folyó évi szeptember hó 15-én elfoglalandó.

— **A zombori országos vásárt** f. hó 23. és 24-én tartják meg. A vásárra vészmentes helyekről az állatok felhajtása meg van engedve.

— **Tűz egy tégláégetőben.** Kishegyesről jelentik: Szomolányi Mátyás kishegyesi tégláégető kemencéje a napokban kigyulladt. A tetőzet és nagymennyiségű deszka és egyéb ingóság elégett. Az összes kár mintegy 6000 korona.

— **Névmagyarosítás.** A belügyminiszter megengedte, hogy dr. Blau Lajos szabadkai ügyvéd, valamint Ilona, Margit, Miklós nevű kiskorú gyermekei családi nevüket Bánra változtatták.

— **Szerencsétlenség.** Tegnap délután Sebesics József szabóegéget meglátogatta egy barátja lengyel-utcai lakásán. Beszélgetés közben a vendég elővette revolverét s azzal játszott. A revolver elsült és Sebesicset a golyó baloldalán súlyosan megsebesítette. Derék mentőink nyújtották az első segélyt a súlyosan sebesült fiatalembernek, azután kiszállították a kórházba. Allapota válságos.

Ne járjunk olyan sörccsarnokokba, házakba, hol a .: nem találjuk. BÁCSKAI NAPLÓT

Fiutanoncközvetítés.

Az újvidéki Keresztény Szociális Egyesület készségegel segédkezett nyújt arra, hogy az újvidéki mestereknél bácskai fiúk tanoncok gyanánt felvétessenek. Az újvidéki iparos mesterek négy évi tanoncszerződés mellett nemcsak lakást és ételmezést adnak az inasnak, de ruházatot is s azónkívül viselik a szerződötési, tanoncotkötési, betegsegélyzési és a felszabadítási költségeket is. Ezeknél tehát bármely fiu, aki ép és egészséges s az életének 12-ik évét már betöltötte, minden költség nélkül megtanulhatja a mesterségét és így még a legszegényebb napszámos gyermekének is alkalma van, hogy iparossá lehessen s ilyen módon sokkal kedvezőbb gazdasági és társadalmi helyzetbe jusson.

Ennél fogva arra kérem, hogy azon szülőket, kiknek megfelelő gyermekeik vannak, világosítsa fel, és velem tudassa az inasul vállalkozó fiuk neveit életkoruk, az általuk választott iparág és a szülő nevével és lakásával együtt, és az egyesület egészen díj és költségmentesen fogja elhelyezni a bejelentett fiukat.

Újvidéken, 1908. augusztus 20.

Az újvidéki Keresztényszociális Egyesület.

A rétsági rablógyilkos Palánkán.

A vácz-rétsági rablógyilkosok egyikét, Serest Palánkán elfogták. A gyilkos elfogatására az a lött seb vezetett, melyet Seres Péter a vácz-rétsági rablás elkövetése alkalmából kapott.

Seres Péter eleinte nem merte sebt gyógykezeltetni, mikor azonban ez már gyenyedésnek indult, a fájdalom és a haláltól való félelem arra kényszerítette, hogy az orvoshoz menjen, de még ezelőtt is titkolta sebt, s láza ellen kért csak gyógyszert. Az orvos azonban, tudta, hogy seblázzal van dolga, megvizsgálta a beteget, s így akadt lábán a rothadó sebre.

Seres Péter vonakodott a seb eredetéről felvilágosítást adni, az orvos kénytelen volt tehát a csendőrmesterért küldeni, aki előtt azután a rabló töredelmesen bevallotta tettét.

Seres a rablás előtti időt otthon töltötte munka nélkül. Itt kereste föl a már Teschenben letartóztatott Marovics és beszélték azután meg az elkövetendő rablás

tervét. A rablás megtörténtének részletei már közismertek.

Seres Péternek az elosztott pénzből 10.000 korona jutott, melyet Obecsen ázott el, mert a rablás elkövetése után elvált a külföldre utazó társaitól, jobbnak gondolva, hogy itthon értékesítse rablásának gyümölcsét.

A csendőrség Serest vallomása után nyomban Obecserre vitte kocsin, ahol meg is mutatta a helyet hova a rablott kincset elásta. A Palánkán elfogott gyilkosra esett összegből a rabló csak keveset költött el.

Uj törvénykönyv!

A szeszadóról

valamint a szesztermeléssel egyúttesen készített sajtolt élesztő megadóztatásáról, ugyszintén a szeszkontingens megállapításáról és annak felosztásáról. Jegyzetekkel, utalásokkal és magyarázatokkal.

Ára 4 korona.

Kapható: HEUMANN MÓR könyvkereskedésében SZABADKÁN.

SPORT.

— **A „Bácska” Athletikai Club Bajmokon.** A „Bácska” II. football csapata tegnap mérkőzött a bajmoki sportkedvelők football csapatával. Szabadkáról ötvenhatan rándultak át Bajmokra s majdnem az egész Bajmok, szóval nagyközönség nézte végig a mérkőzést, mindvégig lelkesedő figyelemmel. Az eredmény 16:0 a szabadkaiak javára. A mérkőzést inkább tanítómérkőzésnek nevezhetnénk, amit a bajmokiak maguk is elismernek. Mindenesetre nagy dicsőretet érdemel a bajmokiak lelkesedése a testét, lelket egyaránt edző sport iránt. A szabadkaiak a mérkőzés-közökben stafétaversenyt s egyéb futóversenyeket rendeztek maguk között. A bajmokiak athlétikájáról azonban még a Bácska tagjai is elismeréssel nyilatkoztak. Este a bajmokiak megvendégelték a szabadkaiakat.

Egész Délmagyarország legkedveltebb kéz- és arcbőr-finomítója a LEHRER-féle

ERZSÉBET-CRÉM,

mely a bőrt 2-3-szori bekenés után bársonysimává és üdév teszi. Nem zsiros s ennélfogva nappal is használható. **Pörseések, bőrrepedések és bőrkifütek** ellen utóérhetetlen szer. **Egy tégely ára 1 korona.** 6 tégely rendelésnél bérmentesítés. Minden dobozban használati utasítás.

Kapható: 484-74-13

LEHRER ALFRÉD gyógyszerárában
KULA (Bács megye).

REGÉNY.

KLEOPATRA.

— Büszke vagyok, fenséges uram, szólt meg Kleopatra, miután önuralmát viszsanyerte, a büszkeségem, a becsületelem egyetlen hozományom. A kettő elválaszthatatlan. Csendben szenvedek, amint már szenvedtem és megaláztatás nem bánt, mert a sértések fölém emelkedem. — amint hogy ön, fenséges uram, fölöttünk van.

Szertartásosan meghajolt, távozni készült, jól lehet ez határozottan az udvari illem megszégése volt. A nagyherceg kezét nyújtotta ki, hogy visszatartsa.

— Várjon, kisasszony, szólt, igazán szeretném boldognak látni, mert megérdemli...

— Boldognak, mosolygott keserűen Kleopatra; fenséges uram nem tudja, mit óhajt.

Boris úgy érezte, hogy át kell ölelnie, meg kell csókolnia büszke ajkait. Nem lett volna férfi, ha nem éri ezt; de becsületes ember volt. Ezen érzélem csak villámként járta át szívet.

— Hadd mondjam meg kisasszony, hogy őszinte vonzalmat érzek ön iránt. — Neutof barátomnak ebben nagy része van, — és ha valamikor e vonzalmat megpróbáltatás alá akarná vonni, barátának mutatkoznék...

— Fenséges uram, nagy megtiszteltetésben részesít, felelte Kleopatra meghajolva.

Boris köszöntötte és sietve távozott mellőle. Agara határozatlanul maradt állva; nem tudta kísérje-e urát, vagy maradjon a fejét hízélgősen simogató szép mellett. Azután fejét a nagyherceg felé fordítva hosszú ugrásokban, lehajtott fővel követte, mint aki nem egészen megelégedett.

Boris sem, Kleopatra sem voltak önmagukkal megelégedve. Az elmulasztott alkalmat sajnálta a leány; a férfi szemrehányással illette magát, mert oly keveset mondott. A nagyherceg azonban csakhamar másra gondolt, de a lány a beszélgetés minden kis részletét ismét és ismét felidézte emlékezetébe.

Lassankint világosság támadt a büszke leány lelkében. Hiszen végtére már eddig is bámulatos vonzalmat tanusított vele szemben. Ez már nem az udvar szertartásos társalgása, hanem baráti, nagyon bensőséves, csevegés oly baráttal, ki szívesen felelt a rangkülömböset.

Barát, persze ez kevés volt, talán más gondolatokkal lévén elfoglalva, nem értette meg Kleopatra óhaját. Majd később megérti, talán kényszerítheti arra; mára elég volt, megelégedhetett a belső barátság nyert biztosítékával. Kleopatra meg akarta magát vakítani és ez sikerült is neki.

Ragyogó szemekkel, mosolygó ajkakkal, megerősödve, inkább elragadtatva érkezett haza. Vajjon nem egy újvilág kapui tárultak-e föl előtte?

Irének volt ideje tanakodni. Kleopatra hihetetlen tettét egész tisztaságában látta. Mikor Kleopatra ujjai arcát érintették, meg akarták őt szégyeníteni, előlött már nem kételkedhetett. Nem simogatás, hanem arculesapás volt, aminthogy férfiak között is elég csak utánozni az arculesapást, hogy megtörténnek tekintések.

Ez a fillérvéltű lány megfeledezett a tiszteletről, mellyel igaz, fiatalabb, de gazdagabb nővére iránt tartozik. Ez büntetést érdemel és Irén sohasem hátrált meg, ha valakinek rosszat kellett cselekednie. Várva, hogy találékonyasága, vagy a véletlen hozza meg az alkalmat, amikor e gyűlölt ellenségnek nagy rosszat okozhasson, megelégedett a hallgatással, ha ketten voltak. Saramiroff előtt azonban megtartotta rendes magaviseletét. A férj nem is gyanította a valót, mert ellenkező esetben bizonyára rosszalta volna felesége eljárását.

(Folyt. köv.)

Szerkesztői üzenet.

R-y. Szeged. Minthogy tudomásunk szerint a számvétség csak most készíthető el javaslatát, a tanácshoz benyújtott kérvényt nem közzölhetjük. A tanács nem tudhatta mostanig ajnérnői szakvéleményt, nem tudhatta, kinek a biztosítéka lesz visszautalandó. Különbben a kérvényében elmondottakban teljesen igaza van, s a biztosíték visszatartása sokszor nemcsak akadályozhat munkájába valamely vállalkozót, hanem azt anyagilag tönkre is teheti. Epen ezért nem hisszük, hogy Szabadka tanácsa ezt a felelősséget magára vállalná.

A Bácskai Napló-nak

azok a legjobb barátai, akik nemcsak akkor hivatkoznak rá, amikor valamely közleményről van szó, hanem akkor is, amidőn HIRDETÉSEI ALAPJÁN bevárásárlásukat eszközlik.

Utazó ügynökök

felvételnek,

akik a magyar és szerb nyelvet
birják

Stern Adolfnál Szabadka,

Főtér, (Vermes-ház) 501-5-3

varrógépkereskedés.

NŐI FELSŐRUHA VARRÓ ÉS SZABÁSZATI TANFOLYAM.

Alulírott ez uton is értesitem a tisztelt szülőket, hogy 1908. évi szeptember hó 1-én kezdődő — 10 havi tartamu — Szabadkán, IV. kör, Mátyás-utca 46-ik szám alatti lakásomon

női felsőruha varró és szabászati tanfolyamot tartok az alábbi feltételek mellett:

1. A tanfolyam kezdete 1908. évi szeptember hó 1-én leendő és tart 1909. évi június hó 30-ig, melynek megszakitás nélkül való elvégzése kötelező.

2. Beiratkozni lehet a tanfolyamra 1908. évi augusztus hó 20-tól kezdve lakásomon naponta délelőtt 8-10 óráig és délután 4-6 óráig.

3. A tandíj 120 korona, melynek fele a beiratkozás alkalmával, másik fele 1909. évi február hó 1-én fizetendő. Azon növendék, aki a tanfolyam első két hónapján át résztvett a tanfolyamon, a második félévi tandíját az esetben is megfizetni köteles, ha a tanfolyamról — igazolt betegség esetét kivéve — elmarad.

4. A növendékek a női ruha varrás, díszítés és szabásban gyakorlati teljes kiképzést nyernek, s alulírott a tanfolyam végén alkalmat fog nyújtani a szülők és érdeklődőknek arra, hogy a növendékek kiképzéséről meggyőződjenek.

5. A tanító a 10 hónapi tanfolyam minden hétköznapján délelőtt 8-11 óráig és délután 2-4 óráig tart.

A mélyen tisztelt szülők és gyámok nagyra-becsült érdeklődését és támogatását kéri.

Szabadkán, 1908. július hó 7-én

465-15-12

özv. Kammerer Félixné.

Eladási hirdetemény.

A Gál Ferencné Lénárd Amália, Lénárd István, László és Imre szabadkai lakosok tulajdonául felvett 134 lánca (á 2000 négyszögöl) területű Verusics pusztai szántóföld egészben vagy részben szabadkézből örökáron eladatik. Az eladás feltételeit délelőtt 8-12 óráig megmondja dr. Békeffy Gyula ügyvéd (lakik: I. kör, Wesselényi-utca 34-ik szám). 504-5-1

Papi ruhák.

Van szerenység a nagyságos és főtisztelendő papság becses tudomására hozni, hogy az őszi és téli időnyre való fekete, színtartó papi szöveteim megérkeztek s azokat üzletemben nagy választékban raktáron tartom s igyekszem úgy mint eddig, ezen-tul is megrendelőimnek teljes bizalmát és megalégedését kiérdemelni.

Vidéki megrendelésnél elég egy minta reverenda vagy ruha beküldése is; kívánatra azonban saját költségemen a helyszínére személyesen kiutazom.

Templomi miseruhák elkészítését, valamint azok javítását is jutányos árban vállalom.

Üzlet: Nemzeti Casinó épülete mellett levő Balog György-féle ház, Wesselényi-ut.

Hadnagy István,

159-88

papi és polgári szabó.

**Hirdetéseket
jutányos áron felvesz
lapunk kiadóhivatala.**

Keresztény cégek.

Pártoljuk a keresztény kisiparosokat és Kereskedőket.

Abrasich Mihály

bádogos. Szabadka, I., Kazinczy-utca 83.

Dániel A. József

cserepályaharaktára. Szabadka, VI., Harmat-utca 275. Telefonszám 148.

Fekete, Ivandékits és Társai

kézmű- és divatáru kereskedése. Szabadka, VII., Szt-István-tér 10. Telefon, szám 371. Legelőbb bevásárlási forrás.

Filoy Jenő

könyv- és papirkereskedő. Szabadka, I., Damjanich-utca 106.

Fimpl István

cukrász. Szabadka, VI., Deák-utca 3. Telefonszám 206.

Fierst István

cukrász. Szabadka, I., Eötvös-utca 85. Telefonszám 381.

Fushek Mária

virágkereskedő. Szabadka, I., Egressy-utca 23. szám.

Gálik János

bádogosmester. Szabadka, VIII. kör, Kossuth-utca 1.

Kovács Béla és Társa

varrógép- és kerékpár-kereskedése. Szabadka, Kazinczy-utca.

Kövecz Erzsi

női kalapáros. Szabadka, VIII. kör, Kossuth-utca 22.

Mészáros Gábor utódai Blaboly és Társa

vaskereskedő. Szabadka, VI., Deák-utca 15. Telefonszám 72.

Milánkovics András

kézmű- és divatáru kereskedő. Szabadka, VI., Deák-u. 18. Telefonsz. 377.

Morvai Antal és Novák Mihály

motorerőre berendezett márvány-, mozaik- és cementáru-gyára. Szabadka, (VIII. kör, Erzsébet-utca, a vasuti indóházzal szemben).

Milánkovics Simon

férfiszabó. Szabadka, IV., Rákóczi-u. 22.

Szalay Gyula

esztergályos. Szabadka, I., Damjanich-u.

Szombathy Károly

fényképész. Szabadka, VI., Deák-u. 3.

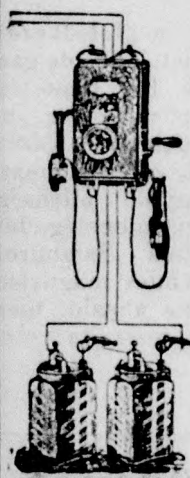
Tumbász Ferenc

kézmű- és divatáru kereskedő. Szabadka, VII., Szt-István-tér 358.

Turbók József és Társa

egyenruha készítő és polgári szabó. Szabadka, VIII. Szt-István-tér 1.

Telefon-szám 369.

GÖRÖG ANDRÁS
villanyberendező műhelye
o Szabadkán, o

V. kör, Köteles-utca 249-ik számú saját házában.

402-106-26

Vizvezeték- és fürdőberendezések
a legújabb rendszer szerint.

Javítások gyorsan és szakszerűen
több évi jótállással.

Költségjegyzék díjmentes gyári áron.

A MI IGAZ HITÜNK.

Irta: Hiersch Ágoston.

Ez a munka az óriási német katolikus irodalomban is jelentős helyet vívott ki magának, s Körnöczy Ernő zamatos szép magyar nyelvű fordításban méltó arra, hogy a mi litteratúránkban is tért hódítson. — S mit foglal magában a könyv? Mikor olvassuk, úgy érezzük magunkat, mintha angyal szárnyak emelnének a magasba, a honnan egy pillantással áttekinthetjük mindazt, mi szent hitünkben foglalva van. Méltó, hogy helyt találjon minden katolikus könyvei közt, legyen az ifjú vagy felnőtt.

Ára fűzve 40 fillér, egész vászonba kötve 70 fillér.

Megrendelhető:

a Szabadkai Nyomda- és Hirlapkiadó-vállalat
mint szövetkezetnél Szabadkán.

Kereskedők

részére szükséges
pénztári bárcák
100 lappal, szá-
mozva és fűzve
100 darab 16 kor.

Jegyzékek

céglapiról nélkül
100 darabonként
30 fillérért kap-
::: hatók a :::

Szabadkai Nyomda-

és

Hirlapkiadó-vállalat

mint szövetkezetnél

IV., Rákóczi-utca 20.

Maklatur

papiros

100 kiló

12 korona

kapható lapunk

kiadóhivatalában

Rákóczi-utca 20.

